

[*Bezpieczna Europa*]

JAVIER SOLANA

15 Polityka Bezpieczeństwa i Obrony UE w pierwszych pięciu latach i w nadchodzącej przyszłości

Ze wszystkich prerogatyw państw polityka bezpieczeństwa i obrony jest najprawdopodobniej obszarem, który w najmniejszym stopniu daje się wpasować we wspólne europejskie ramy. Jednakże po wprowadzeniu wspólnej waluty to właśnie w tym wymiarze Unia uczyniła najbardziej dynamiczny i spektakularny postęp w ciągu ostatnich pięciu lat.

JULIAN LINDLEY-FRENCH

25 W cieniu Locarno? Dlaczego europejska polityka obronna nie zdaje egzaminu

Architekci bezpieczeństwa europejskiego nie powinni byli nigdy dostać pozwolenia na swą działalność. Obecna struktura bezpieczeństwa w Europie nie ma nic wspólnego z udanym dziełem politycznej architektury. Przypomina raczej rozpadającą się konstrukcję okazałych struktur różnego rodzaju, które odzwierciedlają sposób myślenia minionej epoki. Europejska polityka bezpieczeństwa i obrony jest coraz bardziej oddalona od otaczającego ją realnego świata.

PASCAL VENNESSON

63 Europejska strategia liberalna

Jak europejscy politycy definiują dzisiaj interesy Europy w świecie? Jakie widzą zagrożenia dla nich? Co, ich zdaniem, Europa powinna zrobić w obliczu nowych zagrożeń? Jak uzasadniają swe cele i proponowane rozwiązania? Aby odpowiedzieć na te pytania oraz lepiej zrozumieć międzynarodową rolę Europy, jej charakter oraz ograniczenia, warto dokładnie przeanalizować proces powstawania oraz treści Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa.

PRZEMYSŁAW ŻURAWSKI vel GRAJEWSKI

88 Europejska polityka bezpieczeństwa i interwencji: stan, perspektywy, interesy Polski

Europejskie konwencjonalne siły zbrojne są w zamyśle narzędziem przeznaczonym nie do obrony UE przed ewentualnym, mało prawdopodobnym najazdem, lecz do prowadzenia operacji wojskowych na małą i średnią skalę poza obszarem UE. Ich celem jest narzucenie otoczeniu rozwiązań politycznych, leżących w interesie Unii i odpowiadających najbardziej wpływowym państwom członkowskim. Czy Unia może sobie pozwolić na tak kosztowny instrument polityki obronnej?

OLAF OSICA

109 Wspólnota bezpieczeństwa czy koalicje chętnych?

Głównym motywem polskich poszukiwań bezpieczeństwa: ucieczki ze strefy niczyjej i stania się immanentną częścią geopolityki Zachodu była przynależność do atlantyckiej wspólnoty bezpieczeństwa. Celu tego, pomimo rozszerzenia NATO oraz Unii Europejskiej, nie tylko nie udało się nam osiągnąć, ale zdaje się on niebezpiecznie oddalać. Dlaczego Polska znów stoi przed dylematem bezpieczeństwa?

[*Stosunki transatlantyckie*]

ANDREW MORAVCSIK

130 W stronę nowego układu transatlantyckiego

Niedawna wojna w Iraku wywołała najpoważniejsze od dziesięcioleci napięcia w stosunkach transatlantyckich. Oddaliła Europejczyków od Amerykanów, co więcej – podzieliła Europejczyków między sobą. Eksperci codziennie obwieszczają upadek trzech najważniejszych filarów instytucjonalnych, na których wznosi się architektura światowej polityki: NATO, ONZ, a nawet UE. Mimo to jakaś forma współpracy transatlantyckiej nadal pozostaje istotna i utrzymuje się z racji wielu wspólnych interesów. W jakim kierunku powinien więc teraz zmierzać sojusz zachodni?

JOLYON HOWORTH

149 Bezpieczeństwo Europy w nadchodzącej dekadzie: perspektywa transatlantycka i globalna

Bezpieczeństwa Europy nie można oddzielić od kontekstu transatlantyckiego. Jednakże w przyszłości bezpieczeństwo to niekoniecznie będzie tworzone wyłącznie w ramach tego jednego kontekstu. Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony (EPBO) zaczyna żyć własnym życiem, i rosnąć w siłę oraz nabywając pewności siebie – będzie stawać się bardziej autonomiczna. Wzgląd na Waszyngton, choć zawsze obecny, nie będzie już jedynym decydującym czynnikiem.

[Dokumenty]

- 169** 1. Szczyt francusko-niemiecki – 40. rocznica traktatu elizejskiego. Deklaracja Francusko-Niemieckiej Rady Obrony i Bezpieczeństwa, Paryż, 22 stycznia 2003.
- 173** 2. Szczyt francusko-brytyjski z Le Touquet – Deklaracja w sprawie wzmocnienia współpracy w Europie w sprawach bezpieczeństwa i obrony, 4 lutego 2003.
- 178** 3. Deklaracja z Tervuren – spotkanie szefów państw i rządów Niemiec, Francji, Luksemburga oraz Belgii w sprawie budowy europejskiej obrony, Bruksela, 29 kwietnia 2003.
- 183** 4. Szczyt francusko-brytyjski – deklaracja Francji i Wielkiej Brytanii w sprawie wzmocnienia współpracy w Europie w sprawach bezpieczeństwa i obrony, Londyn, 24 listopada 2003.
- 187** 5. Wspólna propozycja Francji, Niemiec i Wielkiej Brytanii, Neapol, 29 listopada 2003.
- 189** 6. Koncepcja „grup bojowych” – brytyjsko-francusko-niemiecki materiał do przemyśleń.
- 196** 7. Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska Strategia Bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003.
- 207** 8. Traktat ustanawiający konstytucję dla Europy, 16 grudnia 2004.
- Artykuł I-41: Postanowienia szczególne dotyczące wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony.
 - Sekcja 2, Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony, artykuły III-309 do III-312.
 - Protokół w sprawie artykułu I-41 ustęp 2 konstytucji.
 - Protokół w sprawie stałej współpracy strukturalnej, ustanowionej na mocy artykułu I-41 ustęp 6 i artykułu III-312 konstytucji.

[Esej o Europie]

KS. PIOTR MAZURKIEWICZ

215 Jan Paweł II – pamięć Europy

Wydaje się w pierwszej chwili, że nauczanie Jana Pawła II o Europie to temat wystarczająco opracowany i nie wymagający żadnej reinterpretacji, zwłaszcza że dzisiaj stanowi ono rozdział już zamknięty. Śmierć Papieża i ponowne przywołanie w jej kontekście okrucich jego myśli spowodowało jednak, że wiele fragmentów, nad którymi przebiegaliśmy pośpiesznie wzrokiem, nie przywiązując do nich większej wagi – zabrzmiało w nowy, często zaskakujący sposób. Dotyczy to także niektórych elementów jego refleksji nad Europą.

[Recenzje]

KRZYSZTOF WOJDYŁO

229 Postmodernistyczny realizm

ROBERT COOPER, *The Breaking of Nations: Order and Chaos in the Twenty-First Century*, Grove Press, December 2004.

JERZY UKLAŃSKI

233 Manifest dla świata Zachodu

TIMOTHY GARTON ASH, *Wolny świat. Dlaczego kryzys Zachodu jest szansą naszych czasów*, przekład Dominika Chylińska, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005.

OLAF OSICA

239 „Wściekłość i duma” po krakowsku

TADEUSZ A. KISIELEWSKI, *Imperium Americanum? Międzynarodowe uwarunkowania sprawowania hegemonii*, Wydawnictwo Trio, Seria z rekomendacją, Warszawa 2004.

MATEUSZ FAŁKOWSKI

242 Historia sukcesu spisana przed porażką

GUY MILTON, JACQUES KELLER-NOËLLET (with Agnieszka Bartol-Saurel), *The European Constitution: its origins, negotiation and meaning*, John Harper Publishing, London 2005.

247 [Noty o autorach]

